

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ 8**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 11****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Câu 1 (4,0 điểm)****Đọc hai câu thơ sau:**

Ta đi trọn kiếp con người

Cũng không đi hết mấy lời mẹ ru

(Trích *Ngôi buồn nhớ mẹ ta xưa* – Nguyễn Duy)

- Xác định nội dung của hai câu thơ trên.
- Xác định biện pháp nghệ thuật và nêu hiệu quả nghệ thuật của các từ sau: “đi” (câu 1); “đi” (câu 2).
- Giải thích ý nghĩa của cụm từ: “mấy lời mẹ ru”.
- Từ hình ảnh người mẹ trong hai câu thơ trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn nghị luận bàn về tình mẫu tử trong cuộc đời.

Câu 2: Đánh giá về thơ Huy Cận, có ý kiến cho rằng: Nếu như Xuân Diệu là nhà thơ của cảm thức thời gian, thì Huy Cận lại là nhà thơ của những ám ảnh không gian. *Tràng giang* là bài thơ tiêu biểu cho phong cách thơ Huy Cận.

Anh, chị hãy phân tích hình ảnh tạo vật thiên nhiên và tâm trạng của nhân vật trữ tình trong hai khổ đầu bài thơ *Tràng giang* của nhà thơ Huy Cận.

Loigiaihay.com

Loigiaihay.com

Loigiaihay.com

Loigiai

Loigiaihay.com

Loigiaihay.com

Loigiaiha

Loigiaihay.com

Đáp án đề 8**Câu 1:**

a.

- Nhận thức của người con về tình cảm, ước mong, lời khuyên nhủ của mẹ dành cho con: sống hết cuộc đời con cũng không thể hiểu hết, thấy hết, dùng hết những tình cảm, ước mong, lời khuyên nhủ ấy.

- Tình cảm của con dành cho mẹ: tình yêu thương, sự biết ơn, ngợi ca,...

b.

Xác định các biện pháp nghệ thuật:

- “Đi” (1): ẩn dụ: sống hết cuộc đời của mỗi con người.

- “Đi” (2): ẩn dụ: hiểu, thấy, dùng hết những tình cảm, ước mong, khuyên nhủ của mẹ.

- Phép ẩn dụ làm cho câu thơ gợi hình, gợi cảm hơn.

c.

- Giải thích từ ngữ: “Mấy lời mẹ ru”: câu ca dao, dân ca; những tình cảm, ước mong, lời khuyên nhủ,... của mẹ.

d.

* Giải thích: Tình mẫu tử là tình cảm mẹ con ruột thịt, là tình thân bền chặt.

* Phân tích, bàn luận:

- Mẹ dành trọn cuộc đời để cưu mang, dạy dỗ và nuôi nấng con nên người.

- Người mẹ dành trọn sự hi sinh thầm lặng lo cho con
- Tình mẫu tử ấy còn là tình cảm của những người con dành cho mẹ mình, đó là sự kính trọng, quan tâm, lo lắng khi mẹ ốm đau bệnh tật.
- Mẹ là một điểm tựa tinh thần không thể thiếu cho mỗi người con khi mệt mỏi hay những lúc yếu lòng.
- Những bà mẹ sẵn sàng phá bỏ đi đứa con của mình chỉ vì những ích kỉ của bản thân, giết chết đi sự sống của đứa trẻ khi đang mang hình hài trong bụng mẹ
- Không một ai có quyền làm vắn đục đi tình mẫu tử thiêng liêng

* Liên hệ bản thân

Câu 2:

1. Giới thiệu tác giả, tác phẩm và dẫn dắt vấn đề cần nghị luận

2. Phân tích:

- Giới thiệu khái quát về hoàn cảnh sáng tác bài thơ

*** Nhan đề:**

- “Tràng giang: sông dài

=> Từ Hán Việt, kết hợp với vần “ang” tạo độ ngân vang liên tiếp, gợi ra hình ảnh con sông vừa dài vừa rộng.

*** Lời đề từ: “Bâng khuâng trời rộng ngó sông dài”**

- Hé mở hoàn cảnh sáng tác
- Định hướng về nội dung và cảm xúc của bài thơ

a. Khổ 1:

Sóng gợn tràng giang buồn điệp điệp,

Con thuyền xuôi mái nước song song,

Thuyền về nước lại sầu trăm ngả:

Củ một cành khô lạc mấy dòng

Câu thơ mở đầu khổ thơ thứ nhất đã mở ra một hình ảnh sông nước mênh mang.

- Từ “điệp điệp” gợi lên hình ảnh những đợt sóng cứ nối đuôi nhau vỗ vào bờ không ngừng nghỉ, không dứt, tô đậm thêm không gian rộng lớn, bao la.

- Hình ảnh: "con thuyền xuôi mái nước" gợi lên sự nhỏ nhoi

→ Hình ảnh đối lập giữa không gian sông nước mênh mông với hình ảnh con thuyền nhỏ bé càng gợi lên sự cô đơn, lẻ loi của con người

- Hai câu cuối:

+ "Thuyền" và "nước" như có một nỗi buồn chia lìa đang đón đợi, cho lòng “sầu trăm ngả”.

+ Hình ảnh “củ một cành khô lạc mấy dòng” gợi lên trong lòng người đọc ám ảnh khôn nguôi về cõi nhân sinh, lạc lõng, bơ vơ, không biết rồi sẽ trôi dạt về đâu

→ Trong khổ thơ thứ nhất, nếu ví dòng tràng giang là dòng đời vô tận thì hình ảnh con thuyền, cành củi khô chính là hình ảnh tượng trưng cho kiếp người nhỏ nhoi, vô định, đồng thời gợi lên nỗi buồn không nguôi, không dứt của tác giả.

b. Khổ 2:

Lơ thơ cồn nhỏ gió đìu hiu,

Đâu tiếng làng xa vãn chợ chiều.

Nắng xuống trời lên sâu chót vót

Sông dài trời rộng bến cô liêu

- Hai câu thơ đầu đã vẽ nên một không gian hoang vắng, hiu quạnh:

+ Nghệ thuật đảo ngữ cùng từ láy “lơ thơ”, “điu hiu” đặc biệt gợi cảm đã gợi lên sự thưa thớt, hoang vắng, lạnh lẽo

+ Câu thơ “Đâu tiếng làng xa vãn chợ chiều” là câu thơ có nhiều cách hiểu nhưng dẫn hiểu theo cách nào thì câu thơ vẫn gợi lên trong lòng người đọc nỗi buồn, sự hoang vắng, tàn tạ, thiếu vắng đi sự sống của con người

- Hai câu sau, không gian như được mở rộng cả về bốn phía làm cho cảnh vật vốn đã vắng vẻ lại càng thêm cô liêu và tĩnh mịch hơn, từ đó gợi lên cả nỗi buồn, sự cô đơn đến tột cùng của lòng người.

3. Kết luận

- Khái quát và mở rộng vấn đề.

Loigiai hay.com